

04. 09. 2013 ' '

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 czerwca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Ada Sędrowska

Sędziowie: SSO Oskar Rudziński

SSRdel. Elżbieta Mojsa (spr.)

Protokolant: sekr. sądowy Grażyna Dwórznik

po rozpoznaniu w dniu 24 czerwca 2013 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy ze skargi Małgorzaty Sobieskiej

przeciwko zamawiającemu Skarbowi Państwa - Prezesowi Sądu Okręgowego w Warszawie

z udziałem Grzegorza Herc

od wyroku Krajowej Izby Odwoławczej

z dnia 29 stycznia 2013 r., sygn. akt KIO 120/13

orzeka:

1. oddała skargę;
2. zasądza od Małgorzaty Sobieskiej na rzecz Skarbu Państwa- Prezesa Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 1.200 (jeden tysiąc dwieście) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w instancji odwoławczej.

Na oryginale właściwe podpisy
Za zgodność

Sygn. akt V Ca 750/13

Uzasadnienie

wyroku z dnia 24 czerwca 2013 roku

W dniu 21 stycznia 2013 r. (data prezentaty) Małgorzata Sobieska wniosła odwołanie do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej na podstawie art. 180 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2010 r., Nr 113, poz. 759 z późn. zm.) na czynności podjęte przez Zamawiającego tj. Sąd Okręgowy w Warszawie w toku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonego w trybie przetargu

nieograniczonego na: sprawowanie obsługi (pomocy) prawnej w sprawach w zakresie: finansów publicznych, gospodarki nieruchomościami, prawa pracy, prawa cywilnego (w szczególności w zakresie zobowiązań), prawa budowlanego dla Sądu Okręgowego w Warszawie, polegających na bezpodstawnym dokonaniu czynności odrzucenia jej oferty oraz bezpodstawnym zaniechaniu czynności wyboru jej oferty jako najkorzystniejszej. W związku z powyższym Małgorzata Sobieska zażądała unieważnienia czynności odrzucenia jej oferty, unieważnienia wyboru oferty najkorzystniejszej, dokonania ponownej oceny ofert z uwzględnieniem jej oferty, wyboru jej ofert jako najkorzystniejszej oraz obciążenia kosztami postępowania Zamawiającego poprzez zasądzenie kwoty 11.100,00 zł, stanowiącej uzasadnione koszty z tytułu wpisu od odwołania (7.500 zł) oraz z tytułu wynagrodzenia dla pełnomocnika (3.600 zł), gdyż jest ona jednocześnie profesjonalnym pełnomocnikiem.

W uzasadnieniu skargi wskazała, że w dniu 16 stycznia 2013 r. Sąd Okręgowy w Warszawie (zamawiający) odrzucił jej ofertę, ponieważ w jego ocenie zawierała ona rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia. W piśmie z dnia 9 stycznia 2013 r. zamawiający wezwał ją do wyjaśnienia czy jej oferta zawiera rażąco niską cenę. Jednocześnie wskazał, że przeznaczył na realizację niniejszego zamówienia kwotę 252.000,00 zł wraz z podatkiem VAT. Natomiast ona jako wykonawca zaoferowała wykonanie przedmiotu zamówienia z podatkiem VAT równą 75.718,80 zł. Pismem z dnia 10 stycznia 2013 r. wyjaśniła, że cena zaproponowana przez nią w ofercie stanowi bilans sprzyjających i dostępnych dla niej warunków cenotwórczych wykonania tego zamówienia, które skutkują możliwością zaoferowania przez nią konkurencyjnych cen za wykonanie zamówienia. Wskazała, iż przedmiotem zamówienia jest świadczenie usługi przez około 540 godzin, co w przeliczeniu oznacza 3 miesiące (dla całego etatu), minimalne dopuszczalne wynagrodzenie w przypadku umowy o pracę wynosiłoby 4.800 zł (1600 x 3). Wobec tego złożona przez nią oferta 61.560,00 zł netto jest kilkunastokrotnie wyższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Krajowa Izba Odwoławcza w wyroku z dnia 29 stycznia 2013 r. uwzględniła odwołanie Małgorzaty Sobieskiej i nakazała zamawiającemu: unieważnienie czynności wyboru najkorzystniejszej oferty wykonawcy Grzegorza Herc Kancelaria Prawna ul. Janowskiego 11/30, 02-784 Warszawa; unieważnienie czynności odrzucenia oferty

odwołującego adwokat Małgorzaty Sobieskiej; dokonanie ponownej czynności oceny i wyboru ofert, z uwzględnieniem oferty odwołującego wykonawcy, w tym oceny złożonych wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej oferty odwołującego i podanie pełnego uzasadnienia tej czynności; kosztami postępowania obciążył zamawiającego Skarb Państwa Sąd Okręgowy w Warszawie; zaliczył na poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę 7.500 zł uiszczonej przez odwołującą się tytułem wpisu do odwołania; zasądził od zamawiającego Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Warszawie na rzecz odwołującego się kwotę 7.500 zł tytułem zwrotu kosztów wpisu od odwołania (wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 29 stycznia 2013 r. k. 74).

Krajowa Izba Odwoławcza wydała wyrok po ustaleniu następującego stanu faktycznego:

Pismem z dnia 9 stycznia 2013 r. zamawiający wezwał odwołującego do złożenia wyjaśnień dotyczących postępowania nr ZP/OF/79/12, o udzielenie zamówienia publicznego, prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego, w oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2010 r., Nr 113, poz. 759 z późn. zm.), na sprawowanie obsługi (pomocy) prawnej w sprawach w zakresie: finansów publicznych, gospodarki nieruchomościami, prawa pracy, prawa cywilnego (w szczególności w zakresie zobowiązań), prawa budowlanego dla Sądu Okręgowego w Warszawie. Zamawiający w wyniku przeprowadzonych czynności związanych z badaniem i oceną złożonych ofert, działając na podstawie art. 90 ust. 1 ustawy Pzp, w celu ustalenia czy oferta zawiera rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia zwrócił się do wykonawcy Małgorzaty Sobieskiej o udzielenie wyjaśnień, dotyczących elementów oferty mających wpływ na wysokość zaoferowanej ceny. Wykonawca zaoferował wykonanie przedmiotu zamówienia, zgodnie z wymogami specyfikacji istotnych warunków zamówienia, za cenę bez podatku VAT: 61.560 zł, z podatkiem VAT: 75.718,80 zł. Zamawiający przeznaczył na realizację niniejszego zamówienia kwotę z podatkiem VAT równą 252.000,00 zł. W piśmie z

dnia 10 stycznia 2013 r. odwołująca Małgorzata Sobieska podała, że cena zaproponowana przez nią w ofercie w kwocie 61.560,00 zł netto, z podatkiem VAT: 75.718,80 zł stanowi bilans sprzyjających i dostępnych dla niej jako wykonawcy warunków cenotwórczych wykonania niniejszego zamówienia polegających na: osobistym wykonywaniu zamówienia a nie przez podwykonawców, co skutkuje obniżeniem kosztów związanych z realizacją zamówienia; jako kancelaria adwokacka działająca indywidualnie nie ponosi kosztów stałych związanych z zatrudnianiem pracowników, co wpływa na obniżenie kosztów jej usług w tym za wykonywanie przedmiotowego zamówienia; adwokaci oraz radcowie prawni, z którymi współpracuje i którzy zostali wymienieni w składanej ofercie świadczą dla niej swe usługi doraźnie w zależności od potrzeb klienta na podstawie umów cywilnoprawnych, co znacznie obniża koszt realizacji zamówienia; posiada własny lokal, w którym znajduje się siedziba kancelarii, co skutkuje niższymi kosztami oraz brakiem konieczności dodatkowych kosztów związanych z jego wynajmem, co skutkuje oszczędnościami przy wykonywaniu przedmiotu zamówienia. Jednocześnie oświadczyła, że w cenie oferty zostało uwzględnione wykonanie wszystkich czynności wyszczególnionych w SIWZ, w szczególności w opisie przedmiotu zamówienia oraz został uwzględniony satysfakcjonujący zysk. Zwróciła uwagę, że przedmiotem zamówienia jest świadczenie usługi przez około 540 godzin, co w przeliczeniu oznacza 3 miesiące (dla całego etatu), minimalne dopuszczalne wynagrodzenie w przypadku umowy o pracę wynosiło by 4.800 zł (1600 x 3). Wobec tego złożona przez nią oferta 61.560,00 zł netto jest kilkunastokrotnie wyższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę. Ponadto cena przedstawiona przez nią w ofercie jest zbliżona do cen za które świadczy usługi prawne prywatnym firmom, które nie są zobowiązane do stosowania ustawy Pzp. Wskazała również, że cena w złożonej przez nią ofercie jest jedną z najniższych zaproponowanych cen (ale nie najniższą) i należy do pięciu ofert z czternastu złożonych, których ceny nie przekroczyły 50% wartości zamówienia oszacowanej przez zamawiającego, jednakże nie jest rażąco niska.

Do wniosku o wszczęcie postępowania dołączona została kalkulacja kosztów zamówienia na kwotę 252.000,00 zł z podatkiem VAT, przy założeniach, że wynagrodzenie wynosi 7.000 zł miesięcznie z VAT przez 24 miesiące, tj. 168.000,00 zł z VAT. Usługi na dodatkowe zlecenia 3.500,00 zł miesięcznie przez 24 miesiące łącznie 84.000,00 zł z VAT. Dotyczyło to dodatkowych zleceń poza ceną oferty.

Zamawiający oprócz odwołującego do wyjaśnienia elementów oferty mających wpływ na wysokość ceny wezwał także wykonawców: Kancelaria Radcy Prawnego Aleksandry Klimaszewskiej w Warszawie, cena 2.169,72 zł, Dobrzyniecki & Partners Law Office Limitem Partnership, Unitek Kingom, cena 88.560,00 zł z podatkiem VAT. Cenę oferty poprzedzającej ofertę przystępującego złożyła Kancelaria Bogusław Wolniewicz.

Wykonawca ten nie był wzywany do wyjaśnienia rażąco niskiej ceny, ponieważ nie uzupełnił polisy.

Zamawiający wyliczył średnią cenę w oparciu o wszystkie 14 złożonych ofert. Wyniosła ona 170.284,00 zł. Zamawiający ustalił, jako granicę realnej ceny 60% wartości szacunkowej zamówienia, czyli 100.800,00 zł tj. 4.200 zł miesięcznie. Z tego względu uznał, że wszystkie ceny niższe od tego limitu powinny podlegać wyjaśnieniu pod kątem rażąco niskiej ceny. Nie uznał automatycznie, że są to ceny rażąco niskie, lecz że są to ceny podlegające wyjaśnieniu.

Zamawiający wybrał ofertę przystępującego Kancelaria Prawna Grzegorz Herc w Warszawie, z ceną 117,784,80 zł z podatkiem VAT.

Pismem z dnia 15 stycznia 2013 r. powiadomił Małgorzatę Sobieską odrzuceniu jej oferty.

Powyższy stan faktyczny Krajowa Izba Odwoławcza ustaliła na podstawie dowodów z dokumentów, które nie budziły wątpliwości i nie były kwestionowane przez strony postępowania.

W opisanym stanie faktycznym Krajowa Izba Odwoławcza uznała, że zamawiający w kontekście udzielonych przez wykonawcę wyjaśnień w trybie art. 90 ust. 1 ustawy Pzp i

podnoszonych argumentów wadliwie dokonał poinformowania odwołującego o przyczynach odrzucenia złożonej oferty, bowiem wbrew dyspozycji przepisu art. 92 ust. 1 pkt 2 Pzp- zaniechał podania pełnego uzasadnienia faktycznego dokonanej czynności. Sformułowania użyte przez zamawiającego w piśmie z dnia 15 stycznia 2013 r. jako podstawy odrzucenia oferty wykonawcy, że namawiający działając zgodnie z art. 90 ust. 3 oraz art. 89 ust. 1 pkt 4 ustawy odrzucił ofertę Wykonawcy, gdyż zawiera rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia. Biorąc pod uwagę zakres zamówienia oraz sposób jego wykonania, wyjaśnienia złożone przez Wykonawcę nie uprawdopodobniają w wystarczający sposób, iż wykonanie przedmiotowego zamówienia za cenę wskazaną w ofercie jest możliwe i realne. Złożone wyjaśnienia nie są wystarczające, aby dokonać oceny czy oferta zawiera rażąco niską cenę. W szczególności zauważyć należy, iż Wykonawca nie dołączył do wyjaśnień żadnych dowodów, potwierdzających że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny”- zaświadcza ich ogólnikowy charakter i są niewystarczające aby uznać je za dostateczne uzasadnienie odrzucenia oferty wykonawcy z powodu podania rażąco niskiej ceny. W konsekwencji Izba podzieliła stanowisko odwołującego, że uzasadnienie faktyczne decyzji zamawiającego zawarte w piśmie z dnia 15 stycznia 2013 r. ograniczające się do przytaczanych wyżej ogólnikowych stwierdzeń niedostateczności wyjaśnień wykonawcy dla uznania, że cena oferty nie jest rażąco niska, nie może być uznane za prawidłowe uzasadnienie faktyczne, realizujące cel normy art. 92 ust. 1 pkt 2 Pzp. Izba uznała, że bez dokładnej oceny wyjaśnień odwołującego, odrzucenie złożonej oferty było co najmniej przedwczesne i tym samym naruszające wskazane przez odwołującego przepisy ustawy Pzp, tj.: art. 90 ust. 3, art. 89 ust. 1 pkt 4, art. 91 ust. 1 tej ustawy, a nadto zamawiający uchybił przepisom art. 92 ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp. Skutkiem czego było też naruszenie zasad wyrażonych w art. 7 ust. 1 i ust. 3 ustawy Pzp nakazujących równe traktowanie wykonawców i prowadzenie postępowania z poszanowaniem reguł uczciwej konkurencji. Stwierdzone naruszenia mogą mieć istotny wpływ na wynik postępowania. W tym stanie rzeczy Izba uwzględniła odwołanie na podstawie art. 192 ust. 1, ust. 2 oraz ust. 3 pkt. 1 ustawy Pzp. O kosztach Izba orzekła stosownie do wyniku sprawy na podstawie art. 192 ust. 9 i 10 ustawy Pzp. Skoro odwołanie zostało uwzględnione przez Izbę kosztami postępowania obciążono zamawiającego. Zatem Izba zasądziła od zamawiającego na rzecz odwołującego się kwotę 7.500,00 zł tytułem zwrotu kosztów wpisu od odwołani na podstawie § 3 pkt 1 oraz § 5 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania oraz rodzajów kosztów w postępowaniu odwoławczym i sposobu ich rozliczania (Dz.U. Nr 41, poz. 238). Izba nie zasądziła żądanych dalszych kosztów od zamawiającego, gdyż odwołujący nie korzystał z usług pełnomocnika i nie przedstawił wymaganego rachunku w tym zakresie.

W dniu 22 lutego 2013 r. Małgorzata Sobieska złożyła skargę na orzeczenie Krajowej izby Odwoławczej z dnia 29 stycznia 2013 r. o sygn. akt KIO 120/13, w które zaskarżyła powyższy wyrok w części dotyczącej nie zasądzenia od zamawiającego na rzecz odwołującego kosztów wynagrodzenia pełnomocnika w wysokości 3.600 zł. W skardze wniosła o zmianę zaskarżonego orzeczenia Krajowej Izby Odwoławczej poprzez zasądzenie od zamawiającego Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Warszawie na jej rzecz wynagrodzenie za przygotowanie odwołania w wysokości 3.600 zł stosownie do § 3 pkt 2 b) rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania oraz rodzajów kosztów w postępowaniu odwoławczym i sposobu ich rozliczania (Dz.U. Nr 41, poz. 238) oraz zasądzenie od zamawiającego na jej rzecz kosztów postępowania, w tym postępowania odwoławczego oraz kosztów wynagrodzenia za przygotowanie skargi według norm przepisanych. W uzasadnieniu skargi podniosła, że Krajowa Izba Odwoławcza w wyroku nie zasądziła opłaty z tytułu kosztów wynagrodzenia pełnomocnika nie wzięła pod uwagę, iż skarżąca jest adwokatem i poświęciła zarówno na przygotowanie odwołania jak i przygotowanie się do rozprawy znaczną część swego czasu pracy, tym samym nie mogąc wykonywać swych obowiązków zawodowych na rzecz klientów (skarga k. 100-101).

W odpowiedzi na skargę pełnomocnik zamawiającego wniósł o oddalenie skargi oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazał, że skarżąca nie poniosła uzasadnionych wydatków, zaś domaga się zwrotu utraconych korzyści oraz nie przedłożyła rachunku do akt sprawy i w postępowaniu nie ustanowiła pełnomocnika. Zatem żądania przedstawione przez skarżącą w skardze należy uznać za niezasadne (odpowiedź na skargę k. 125-127).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Skarga nie zasługuje na uwzględnienie. Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne dokonane przez Krajową Izbę Odwoławczą i przyjmuje je za własne. Akceptuje również ocenę prawną faktów dokonaną przez Izbę. Zarzuty podniesione w skardze Małgorzaty Sobieskiej są natomiast bezzasadne.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że Małgorzata Sobieska zaskarżyła w swej skardze powyższy wyrok w części dotyczącej nie zasądzenia od zamawiającego na jej rzecz kosztów wynagrodzenia pełnomocnika w wysokości 3.600 zł.

Zgodnie z § 3 pkt 2 b) rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania oraz rodzajów kosztów w postępowaniu odwoławczym i sposobu ich rozliczania (Dz.U. Nr 41, poz. 238), do kosztów postępowania odwoławczego, zwanych dalej "kosztami", zalicza się: uzasadnione koszty stron postępowania odwoławczego, a w okolicznościach, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. b lub § 5 ust. 3 pkt 2, koszty uczestnika postępowania odwoławczego, który przystąpił po stronie zamawiającego oraz wniósł sprzeciw, w wysokości określonej na podstawie rachunków przedłożonych do akt sprawy, obejmujące w szczególności: b) wynagrodzenie pełnomocników, jednak nie wyższe niż kwota 3.600 zł.

Zgodnie z przepisem § 3 pkt 2 powyższego rozporządzenia, Izba o uzasadnionych kosztach stron postępowania odwoławczego orzeka wyłącznie na podstawie rachunków przedłożonych do akt sprawy. Przedłożenie tylko pisemnego wniosku nie spełnia tego wymagania (wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 10 kwietnia 2013 r., KIO 682/13, LEX nr 1312632).

Małgorzata Sobieska w niniejszym postępowaniu w pierwszej i drugiej instancji występowała sama bez pełnomocnika. Fakt, że jest ona z zawodu adwokatem nie uzasadnia zwrotu jej kosztów zastępstwa prawnego, gdyż takich kosztów nie poniosła. W rzeczywistości Małgorzata Sobieska wnosi o zwrot utraconych korzyści związanych z występowaniem w niniejszej sprawie, co spowodowało, że nie mogła wywiązać się ze wszystkich obowiązków względem swoich klientów oraz zamiast wykonywać przyjęte zlecenia musiała poświęcić swój czas na udział w tym postępowaniu. Jednakże należy zauważyć, że skarżąca sama zainicjowała postępowanie odwoławcze, w którym zdecydowała się działać bez profesjonalnego pełnomocnika, nie został ustanowiony przez nią pełnomocnik w toku postępowania, nie złożyła żadnego rachunku świadczącego o poniesionych uzasadnionych wydatkach. Zatem brak jest jakichkolwiek podstaw do uwzględnienia skargi Małgorzaty Sobieskiej.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy w punkcie 1 wyroku oddalił skargę.

O kosztach postępowania w instancji odwoławczej Sąd Okręgowy orzekł na podstawie

art. 98 § 1 k.p.c. Skarga została oddalona, zatem skarżąca Małgorzata Sobieska jest zobowiązana do zwrotu zamawiającemu Skarbowi Państwa- Prezesowi Sądu Okręgowego w Warszawie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym w wysokości 1.200 zł, ustalonego stosownie do § 10 ust. 1 pkt. 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2002 r., nr 163, poz. 1349 ze zm.).